بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިންމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/72
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ދިވެހި ދައުލަތް (މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް)
- އިސްތިއުނާފުގެ ދެކޮޅު ފަރާތް: އިސްމާޢީލް ޒިޔާދު، ހަވަރުގެ / ގދ. ތިނަދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޖަޒާއީ [illegible]

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު
ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒު

ނިމުނު ތާރީޚު: 13 ޖުމާދަލްއޫލާ 1442
28 ޑިސެންބަރު 2020

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 20 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1438 / 19 މާރިޗު 2017

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:
- ނަންބަރު: 141/VTR/2015 މައްސަލަ
- ނިންމި ފަރާތް: ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- ދާއިރާ: ވަޒީފާއާބެހޭ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 08 ނޮވެންބަރު 2015
- ނިމުނު ތާރީޚް: 05 އޮކްޓޫބަރު 2016

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދުގެ ރައުޔު: މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާއާއި، ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް ތާއީދުކުރައްވަމެވެ.

• ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 141/VTR/2015 މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވާ ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން އެ މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން ބެލި ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފީ ދަޢުވާ ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ގދ. ތިނަދޫ / ހަވަރުގެ، އިސްމާޢީލް ރިޝްދީ އެވެ.

• ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1- ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 141/VTR/2015 މައްސަލަ އަކީ، ގދ. ތިނަދޫ / ހަވަރުގެ، އިސްމާޢީލް ރިޝްދީ، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގައި މަސައްކަތްކުރަމުން އައިސް، [illegible] [illegible] “[illegible]” ޕޯސްޓް [illegible] 31 އޮކްޓޫބަރު 2010 ގައި ކަސްޓަމްސްގެ ވަޒީފާއިން [illegible]، އިސްމާޢީލް ރިޝްދީ ހައްޤުވާ [illegible] [illegible]، އިސްމާޢީލް ރިޝްދީ ހައްޤުވާ [illegible] [illegible] 07 [illegible] 2014 ގައި [illegible]

ގަވާއިދުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބެލުން ނުވަތަ މައްސަލަތައްބަލާނެ ކަމަށާއި ޓޫރިޒަމްގެ، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ހައިކޯޓުގައި އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ގޮތުން، ދަޢުވާކުރުމުގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/HC-A/07 ގެ ސިޓީއާއިން އެ މައްސަލަ ހުށަހަޅައިފިނަމަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އަލުން ބެލުމަށް ފޮނުވުމަށް ކުރުމުން 08 ނޮވެންބަރު 2015 ގައި އަލުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުން ބަލައިގަތް މައްސަލައެކެވެ.

2- ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 141/VTR/2015 މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވަނީ، "ދަށުން، މިމައްސަލައާއި ގުޅިގެން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުންނާއި މައްސަލަ ބައްދަލު ފަރާތުން ހުށަހެޅި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، މައްސަލަ ބެލި މަރުޙަލާގައި ދެފަރާތް ވާހަކަދައްކާ ބަޔާންކޮށްދިން ބަޔާނުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި އިސްމާޢީލް ރިޟާ މުސްތަފާ ޝަރީފަށް އިސްތިޢުފާ ދިނުމަށް ފޯސްކުރި "އަޅުގަނޑަށް މުސާރަ ނުދީ ބަންދުކޮށް އިސްތިޢުފާ ދިނުމަށް މަޖުބޫރު ކުރި" ކަމަށް އޭނާގެ އިތުރުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަން، 31 އޮކްޓޯބަރު 2010 ވަނަ ދުވަހު ކަސްޓަމްސްގެ ވަޒީފާއަށް އަލުން ނުކުތުމަށް، ޝަރުޠުކޮށް ޝަރީޢަތަށް ބޭރު ވަޒީފާއިން ނަގާފައިވަނީ ކަސްޓަމްސްގެ ވަޒީފާއަށް އަލުން ނުކުތް ތަރުހީބުދޭން ބެހެއްޓި އޮފިސަރުގެ ސަރވިސްޖީންގެ މަޤާމުގެ ކާރުއެރުން ވިޔަފާރިކުރާ ވާހަކައާއި އެކަމުގެ ވަކިކުރުމުގެ ވަޒީފާއާގުޅުން އޮފިސަރަކީ ބޭރުގެ މަޤާމުގެ ކާރުއެރުން ހިންގަމުންދާކަމާއި، އެހެން މަޤާމުގެ ކާރުއެރުން ވިޔަފާރިކުރަން މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން އެކަމަށް ވިޔަފާރިގެ ފުރުސަތުގައި އިތުރުކުރުމަށް ގަވާއިދުން ވިޔަފާރިކުރާކަމައި، އަދި 1 އޭޕްރީލް 2013 ވަނަ ދުވަހު އަލުގައިކުރެއް ޚިދުމަތް ކަސްޓަމްސްގެ އަށް އެންގެވުމެއް ދިނުމުގެ ފަސްކުރުމާއި ނުކުމެ ސިޔާސީ ސަރވިސްޖީންގެ މަޤާމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ޝަރުޠު ބަރަހަލުވެފައި، އޮފީހުގައި ވަކިކޮށް މަޤާމުގެ ކާރުއެރުން ވިޔަފާރި ސިޔާސީ ސަރވިސްޖީންގެ މަޤާމުތަކުގެ ކާރުއެރުން ވިޔަފާރި ކުރުމަކީ މީހަކު ހުއްޓުވާކަމައި، އެ މަޤާމުގެ ކާރުއެރުން ވިޔަފާރިކުރުން ވިޔަފާރި ފުރުސަތުގައި ދޭތެރެ އަދި އެއްގޮތަށް އިތުރުކޮށްލައި ގަވާއިދުން ވިޔަފާރިކުރާކަމައި، އަދި މި ބޭރުން މަޤާމުގެ ކާރުއެރުން ވިޔަފާރިކުރަން ކަސްޓަމްސްގެ

ކަމާބެހޭ އެންގުމެއް [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] އެދި ހުށަހެޅި މި މައްސަލައާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި އިސްތިޢުފާ [illegible] އަމިއްލަ ބޭނުން [illegible] [illegible] [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ [illegible] [illegible] ދިމާ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 97 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވާގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި [illegible] ކަސްޓަމްސްގެ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް އިން [illegible] އިސްތިޢުފާ [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް ([illegible]) އިން [illegible] [illegible] އިސްތިޢުފާ [illegible] އިސްތިޢުފާ [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިޢުފާ [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިޢުފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، 31 އޮކްޓޯބަރު 2010 އިން ފެށިގެން އިސްތިޢުފާ [illegible]

ސުޕްރިންޓެންޑެންޓްގެ މަޤާމަށް ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ހަމަޖައްސައި، އެޕޮއިންޓުން [illegible] އޭނާއަކީ މަޤާމުކުރިއެރުން ލިބިފައިވާ މުވައްޒަފަކަށް [illegible]، އޭގެ ސަބަބުން [illegible] [illegible] 31 އޮކްޓޫބަރު 2010 އިން ފެށިގެން [illegible] [illegible] މަޤާމުގެ ކުރިއެރުމާއި އެ [illegible] [illegible] [illegible] މުސާރައާއި [illegible] މާލީ އެންމެހައި ޙައްޤުތައް އޭނާއަށް ލިބިދިނުމަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ކަންކަން މިއަދު (5 އޮކްޓޫބަރު 2016) އިން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަމަޖެއްސުމަށްފަހު އެކަން ހަމަޖެހުނުކަމުގެ 3 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން އަންގަން މައްސަލަ ރައްދުވާ މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް (ފަރާތް) ގެ މައްޗަށް އަންގައި އަމުރުކޮށް މި މައްސަލަ ނިންމައިފިއެވެ.“ މިފަދައިންކަން އެނގެން އޮތެވެ.

-3 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 141/VTR/2015 މައްސަލަ އެޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ [illegible] އަދި [illegible] އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ފާހަގަކޮށް [illegible] ހައިކޯޓުގެ ސަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ.

-3.1 އަމިއްލަގޮތުން ކޯސް [illegible] މުވައްޒަފުން ބައިވެރި [illegible] [illegible] މަޤާމުގެ [illegible] [illegible] [illegible]، މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން [illegible] [illegible] ހުސް މަޤާމެއް އޮތް އެ މަޤާމުތަކަށް އެ [illegible] އިޢުލާންކުރުމުން އެ މަޤާމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދު 2010 ގެ 97 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނަމަވެސް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް އިން މި މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ އެމާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

-3.2 [illegible] ބައެއްގެ ދުރުގައި ތަފާތުކުރުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނެތްކަމާއި، ތަފާތު ކުރި ބައެއްގެ ދުރުގައި ތަފާތު [illegible] [illegible]

ބުނުވުން ކަމުގައިކަމަށް ބަޔާންކުރާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/158 ފައިސަލާގައި ކަނޑައެޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލުން ތާއީދުކުރެއްވުމަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވުން ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

4- ވިޔަފާރީގެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 141/VTR/2015 މައްސަލައިގެ މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާއަކީ، އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ވަޒީފާން ވަކިކުރެއްވީ ނުހައްޤުން ކަމަށްވާތީ، އެ ނުހައްޤުން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ކަސްޓަމްސްގެ މުސާރައާއި އެލަވަންސް ދައްކަން ވާނެކަމަށާއި، މައްސަލަ ގެނެސްދީ ދިފާޢުކުރުމަށް ހިނގި ޚަރަދު އަދި ފާއިތުވީ މުއްދަތުގެ ޕެންޝަން ފައިސާ، އަނބުރާ ކަނޑައަޅައި ދޭން ނިންމާފައިވެއެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތް

4.1 ވިޔަފާރީގެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 141/VTR/2015 މައްސަލަ އަކީ، ގދ. ތިނަދޫ / ހަވީރު، އިސްމާއީލް ރިޟާ، މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގައި މަސައްކަތްކުރަމުން އައިސް، ޕެންޝަނަށް ވަޒީފާއިން ވަކިވުމުގައި ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ އިދާރީ އުސޫލުތަކުގެ "އެމްޕްލޯއީ ރިޓަޔަރމަންޓް ސްކީމް" ގެ ދަށުން، ދޭ ހުރިހާ އިނާޔަތެއް ނުދީ ވަކިކުރީ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ކަސްޓަމްސް، 2010 އޮކްޓޯބަރު 31 ވަނަ ދުވަހު ކަސްޓަމްސްގެ ވަޒީފާއިން އިސްތިއުފާދެއްވި، އިސްމާއީލް ރިޟާއަށް ހައްޤުވާ މުސާރައާއި އެލަވަންސް ދިނުމަށް، އިސްމާއީލް ރިޟާ ވަޒީފާ އަދާކުރި މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ އޮނިގަނޑު އިސްތިރާތީ ޕްލޭނިންގ ކައުންސިލް އަށް ކަސްޓަމްސް އެއް ރިޓަޔަރމަންޓް ސްކީމް އެކުލަވާލުމުން އެކަމުގެ ޝަކުވާ ހުށަހަޅައިފައެވެ.

4.2 އަދި މާރިޗު 04 ފެބުރުއަރީ 2011 ގައާއި، 05 އޮކްޓޫބަރު 2012 އާއި، 14 މޭ 2014 ގައި ސިޓީ ހުށަހަޅާފައެވެ. ބުނެވިދިޔަ ސިޓީތަކުގެ ޖަވާބެއް މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ލިބިފައިނުވާތީ

14 މޭއި 2014 ގެ ސިޓީއަށް އެކަށީގެންވެ. އެޖަވާބުގައި އިސްލާމިކް ބޭންކުން ކުރެއްވުން ލިބިފައި ނުވާ ސަބަބު ބަޔާންކޮށް 16 ޖުލައި 2014 ގައި ޖަވާބު ދީފައިވެއެވެ. ޖަވާބުގައިވަނީ މިފަދައިންނެވެ.

“އަރުޒާސިލް އިސްލާމިކް ބޭންކް ޒަކާތުފައިސާ ސިޓީއަށް ހަވާލާދީ ދަންނަވަމެވެ.

ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2011 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނު) އަށް 11 މޭއި 2011 ގައި އަމަލު ކުރަން ފެށުމާއި ގުޅިގެން ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް އޮފް ކަސްޓަމްސްގެ ނަންބަރު 2011/04 ގެ އިންސްޓްރަކްޝަން ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދައި ހިންގަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކަށް އަމަލުކުރަން ފަށަންދެން [illegible] ހިންގަމުންދައި، ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކުގެ ދަށުން ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނާއި ޚިލާފުނުވާ، ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ކަސްޓަމްސްގެ އެންމެހައި މަސައްކަތް ހިންގުމުން ގެންދިއުމަށް ކަނޑައަޅައި ކަސްޓަމްސްގެ ވެރިންނާއި މުވައްޒަފުންނަށް އަންގާފައިވެއެވެ.

[illegible] އިސްލާމިކް ބޭންކު (ސްޓާފް ނަންބަރު: 382) [illegible] ތަކުން ބޭންކުގައި އުޅުއްވުމަށް ނަގާފައިވާ 1 އަހަރު ދުވަހުގެ މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީގައި ހުރި، އިސްލާމިކް ބޭންކު [illegible] ކަމަށް ބަޔާންކޮށް، ހުއްދަކޮށްދީފައި މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީއަކީ 1 ޑިސެމްބަރު 2009 ން 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2013 ގެ ނިޔަލަށް އިސްލާމިކް ބޭންކުގައި މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީ ހަމަޖެއްސި ދުވަސްވެ. އެއީ، އަހަރު [illegible] ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ 11 ވަނަ ބައިގެ 9 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ. އަދި [illegible] ގަވާއިދުގެ ދަށުން މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީގައި ހުރެވޭނީ [illegible] އަހަރު އުސޫލެއް ހަމަޖެހިފައި ނުވެއެވެ.

ވީމާ، އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ކޭސް ފުރަތަމަބެލި އަނބުރާ ކޯޓަށް ނިކުތުމުން މަޤާމުގެ ކުރިއަރުވަން ޖެހުނީ ... ގެ ... ކޮށް ... ގެ ...

ދޭންޖެހޭ." މިފަދައިންނެވެ.

43- މިކޭސް ދިމާ ގަވާޢިދާ ގުޅޭގޮތުން، އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތް ބަޔާންކުރާ މަޤާމުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނީ، މަޤާމުގެ ވަޒީފާއިން ދުރުކުރެވުނު، އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތް މަޤާމުގެ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ޢައްޔަނު ކުރެވުނު މަޤާމުގެ ވަޒީފާއާ، މުސާރައާއި ވާޖިބު ... ދެމެހެއްޓުމަށް ... ޝަކުވާ ކަނޑައަޅަމުން ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާއެއް ... 2014 ވަނަ އަހަރުގެ 07 ... ގައި އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ... ގޮތުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއަށް ... ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ... ނަމަވެސް ... ކަނޑައަޅައިދެއްވާފައެވެ. އަދި ... ގޮތުން ... އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތުން ... ގެ ... ނިންމުން ... ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ އެ ނިންމުން ...، އެ ... ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ... ގެ ނަންބަރު 2015/HC-A/07 ... އެ ... ނިންމުމާ ގުޅިގެން، 08 ... 2015 ވަނަ އިސްތިއުނާފު ... ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ... ވެއެވެ.

44- އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތުން އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ވަޒީފާ ދޫކުރި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ... ގޮތުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 141/VTR/2015 ... ގެ ... މި ... 2 ވަނަ ... ގެ ... ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައެވެ.

މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ ބެލުން

45- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ "އަމިއްލަގޮތުން ކޯސް ފުރިހަމަކުރާ މުވައްޒަފުން ތަޢުލީމީ ސަނަދުން މަތީ މަޤާމުގެ ކޮލިފިކޭޝަންގެ ސަނަދު ހަމަޖެހިފައިވާ ނަމަވެސް، މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ދިނުމުގެ އުސޫލުތަކުގެ ދަށުން މަޤާމު އަދާ އަ މަޤާމަކަށް އަ އުސޫލަކުން އިއުލާން ކުރުމުން އަ މަޤާމަށް ވަކިން ކުރިމަތިލުމަށްފަހުގައި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާޢިދު 2010 ގެ 97 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނަމަވެސް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 141/VTR/2015 މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވާ އުސޫލާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުން" ފަދަ ނުކުތާއެވެ.

ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2011 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 3ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގައި ނުހިމެނޭ މަދަނީ ޚިދުމަތަކަށް މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް ބަދަލުވުމުގެ ކުރިން މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް އަކީވެސް ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިދާރާއެއްކަމުގައި އޮތުމުން މުވައްޒަފުން ގޮތުން މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގައި ވެސް އަމަލުކުރަމުން ގެނެސްފައިވާ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނާއި ޤަވާޢިދު އެއްގޮތަށް ބެލެވޭ ކަމަށް ނިންމާފައެވެ.

އިސްތިއުނާފު ފަރާތް އިސްވެދިޔަ ހިސާބުން މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގައި ވަޒީފާއަދާކުރަމުން ދިޔައީ އެކަޑަމިކް ތަޢުލީމު ހާސިލުކުރުމަށް 1 އަހަރުގެ މުއްދަތަށް ނޯޕޭ ލީވެއް ހުށަހަޅުއްވާފައި 23 ނޮވެމްބަރު 2008 ގައި މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް އަށް ސިޓީއެއް ފޮނުއްވާފައެވެ. އަދި 1 ޖެނުއަރީ 2008 އިން ފެށިގެން 1 ނޯޕޭ ހަދައިދިނުމަށް ހުށަހަޅުއްވައި "ނޯޕޭ ލީވް ދޭށެވެ" ހަމަހަމަކަމާ ދެވިގެން، އެކަމަ އަހަރު ކުރުކޮށްދިނުމަށް ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާޢިދުގެ ދަށުން އިސްތިޢުފާ ދީފި އެދިފައިވާ ފަދައިން 1 ޖެނުއަރީ 2008 އިން ފެށިގެން 1 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ނޯޕޭ ހަދައިދިނުމަށް އެދިވަޑައިގެންނެވެ.

ކުރިއަރާ ޝަހާދަތުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި، 24 އޯގަސްޓް 2009 ގައި އިސްތިޢުފާ ދީފި ގެންދިޔުމަށްފަހު ބައްލަވާލެއްވުމުން އެކަމަށް ދިވެހިރާއްޖެ ނޯޕޭ މުއްދަތު ނުވާ ޝަހާދަތު އަހަރު ބަދަލު ކުރިން ނިންމަވައި އެދިފައެވެ. އެކަމަކު

ބަންގްލަދޭޝްގެ އިންޖިނިއަރިންގް އުނިވަރސިޓީން ހޯދި “އެޑްވާންސްޑް މާސްޓަރ އޮފް ބިޒްނަސް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން، މާޖަރ އިން ހިއުމަން ރިސޯސް މެނޭޖްމަންޓް” ކޯހުގައި ކިޔަވަމުންދާކަމަށް، އޭނާ ޢަމަލު ކުރަމުންދިޔަ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދުގެ 11 ބައިގެ 9ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، 1 ޖެނުއަރީ 2009 އިން 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2010 އަށް މުސާރަ ނުލިބޭ ޗުއްޓީ ހަމަޖައްސައި ދެވިފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ކުރިފަރާތް އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ގޮތުގެ މަތިން ދެވިފައިވާ ޗުއްޓީ ނިންމައި މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ވަޒީފާއަށް ނިކުމެފައިވަނީ 1 ނޮވެމްބަރު 2010 ގައެވެ. ވަޒީފާއަށް ނިކުތުމުން އޭނާ ޢަމަލު ކުރަމުން ދިޔައީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ޤަވާއިދު 2010 އަކަށެވެ. އެ ޤަވާއިދުގެ ދަށުން މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ދެވޭނެ އުޞޫލު ޤަވާއިދުގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން؛

ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ޤަވާއިދު 2010 ގެ 97 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި؛

> “އަމިއްލަ ގޮތުން ކޯސް ފުރިހަމަކުރާ މުވައްޒަފުން ތަޢުލީމީ ގޮތުން މަތީ މަޤާމުގެ ކޮލިފިކޭޝަނުގެ ޝަރުޠު ހަމަވާކަމުގެއިތުރަށް، މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ދެވޭނީ އެ ފެންވަރުގެ ހުސް މަޤާމެއްވާ އެ މަޤާމަކަށް އެ ހުސްކަން އިޢުލާންކުރުމުން އެ މަޤާމަށް ވާދަކޮށް ހޮވިއްޖެނަމައެވެ.”

މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން އިސްތިއުނާފު ކުރިފަރާތް ކޯސް ފުރިހަމަކުރުމުން އެފަދަ ވަޒީފާއަށް ނުކުތުމުގެ އިޢުލާނެއް ނުކުރާކަން ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ދިނުމުގެ ކުރިން ބަލާނެ ކަމެއް ނޫންކަމުގައި މި ޤާނޫނުގެ، އެކަންކަމުގެ ތަފްސީލު ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ޝަރުޢީ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާއަށް ޖަވާބުދެމުން، އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވާ އިސްތިއުނާފު ކުރިފަރާތުގެ ވަކީލުން ޖަދަލު ގެންގޮސްދެއްވައި ފާހަގަކުރައްވައިފައިވަނީ، އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވާ ފަރާތުން ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ދިނުން ސިވިލް ސަރވިސް ޤަވާއިދުގެ ދަށުން ލާޒިމު ނޫންކަމަށް ޝަރުޢީވާއިރު، ޖެނެރަލް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/HC-A/07 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ގޮތުން، ދަޢުވާކުރުން 26 ޖަނަވަރީ 2015 ދުވަހު ޝަރުޢީވާއިރު، އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވާ ފަރާތުން މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ދީފައިނުވާ ފަރާތްތަކުގެ މަޤާމު ތިމާގެހެވެރިކަމުގައި ނުވާތީ ކަމަށެވެ. އަދި

އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުން ފަހުން [illegible] [illegible] ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ކަސްޓަމްސްގެ ބައެއް އެހެން މުވައްޒަފުންނަށް މަޢުލޫމާތު ކިޔައިދިން ހިނގައިވަނީ [illegible] ވަގުތު ޚިޔާނާތްތެރިވުމީ ކަމެކެވެ. ނަމަވެސް ވަޒީފާއާ [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] ކަންކަން ހުރިކަން ސާބިތުކޮށްދީފައެއް ނުވެއެވެ.

މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސްގެ [illegible] [illegible] ހިންގުމުގެ ޤަވާޢިދުގައި، ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންގެ މައްޗަށް އަމަލުކުރަން ގެންދިޔަ އުޞޫލުތައް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާގެ [illegible] [illegible] އަސާސީ މިންގަނޑުތަކެއް ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2007 (ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 39 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ. އެމާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވަޒީފާގެ [illegible] ދިނުމުގައި ބަލަންޖެހޭ އަސާސީ [illegible] އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ އިސްވެރިޔާ [illegible] [illegible] ފުރިހަމަ ވާކަން ފާހަގަކޮށް ޖަވާބުދީފައެވެ.

4.6 ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، "ތަޙުޤީޤުކުރި ބައެއްގެ ދުރުގައި ތަޙުޤީޤުކުރަމުން [illegible] އާއި ޤާނޫނުން ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] ތަޙުޤީޤު ކުރި ބައެއްގެ [illegible] ތަޙުޤީޤުކުރަމުން [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/158 ފައިސަލާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލު [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް ބުނެ“ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

[illegible] ތަޙުޤީޤުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ އިސްވެރިޔާ [illegible] [illegible] [illegible] ކުރިކަމަށް [illegible] މުވައްޒަފުންނަށް މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ [illegible] [illegible] ތަރުތީބުކުރެވިފައިވާ [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް އާއި [illegible] ދެމެދު ވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކަސްޓަމްސްގެ ފަރާތުން [illegible] އަށް [illegible] [illegible] ފުރުޞަތު [illegible] [illegible] [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސްގެ [illegible] [illegible] [illegible]

ކިޔަވަން ފުރުޞަތު މުވައްޒަފުންނަށް ނުދޭހިނދު، ޕޮލިސީވެސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއިން ބޭނުންވާގޮތަށް ވަކި މަޤާމަކަށް ތަމްރީނުކުރާ މުވައްޒަފަކަށް، އެ މުވައްޒަފަކު ކިޔަވާނިމިގެން އަނބުރާ އައުމުން، ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ދިނުމަށް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯސްތަކުގައި [illegible].

ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 187 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 187ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ [illegible].

ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 187ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible].

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ޙައްޤުގައި ތަފާތުކުރުމެއް ނުވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ބައެއްގެ ޙައްޤުގައި ތަފާތުކުރިކަމަށް ބުނެވޭނީ އެއްހަމައެއްގައި އެއް ޙާލަތެއްގައި ހުރި ފަރާތްތަކާމެދު ތަފާތުކޮށް އަމަލުކުރުމުން ކަމުގައިވާތީ، އިސްތިއުނާފު ކުރެއްވި ފަރާތް އެއްހަމައެއްގައި ނުވަތަ އެއް ޙާލަތެއްގައި ހުރި ފަރާތްތަކާމެދު އަމަލުކޮށްފައިވާ ގޮތާ ދިމާލަށް އިސްތިއުނާފު ކުރެއްވި ފަރާތާމެދު އަމަލުކޮށްފައި ނުވާތީއާއި، އިސްތިއުނާފު ކުރެއްވި ފަރާތާ މެދު އަމަލު ނުކުރުމަކީ އެ ފަރާތާމެދު ތަފާތުކުރުއްވާފައިވާކަމަށް ބުނެވޭނެ ޤާނޫނީ ހައްލެއް ނުކުރާކަން ދައްކަމުން ފާހަގަކުރަމެވެ. އެހެންކަމުން ވަކި ޚާއްޞަ ޤަޟިއްޔާތަކުގެ ނިންމުން ނިންމާފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/158 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލުން ދިފާޢުކުރުމަށްޓަކައިކަމަށް ބުނެ އެގޮތުގެ މަތިން އެންމެހާ ތަފުސީލު ދީފައިވެއެވެ.

ބުނެވިދާނެ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަށް ޖަވާބުދެއްވުމުން، އިސްތިއުނާފު ކުރެއްވި އިސްތިއުނާފީ ބަޔާނުގެ ފަރާތުން ޤާނޫނީ ގޮތެއްގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވަނީ،

އިސްތިއުނާފު ކުރެއްވި އިސްތިއުނާފީ ބަޔާނުގައި މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސް އިން ތަފާތުކޮށްފައި ނުވާކަން ބުނެ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބަޔާންކުރައްވާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/158 ޤަޟިއްޔާއިން ބަލައި، ނިންމާފައިވާ މުސާރައަށް ދީފައިވާ ކުރެއްވުން، ބައްލަވައި މުސާރައިގެ ބަދަލުތަކެއް ބަޔާންކުރައްވައި، އެއް ފަރާތަކުގެ މުސާރައިގައި ވަކި އަދަދަކަށް ބޮޑުކުރުން އެލަވަންސަށް ހަމަޖެއްސެވި އިސްތިއުނާފުން ދިނުން މުވައްޒަފުންނަށްވެސް އެލަވަންސަށް ނުވަތަ އެލަވަންސަށް އެލަވަންސް ދިނުން ނިންމުމަކީ ތަފާތުކުރުން ޤާނޫނުގައިވާ އިސްތިއުނާފުން، އިސްތިއުނާފު ކުރެއްވި ފަރާތުން ކަސްޓަމްސްގެ ބައެއް އެހެން މުވައްޒަފުންނާ ދެމެދު މަޤާމުގެ ކުރިއަރުމުގެ ދިނުން އެކި ނިސްބަތަކަށް ފާހަގަކުރަމެވެ.

މިކަން ޤާނޫނީ ގޮތުން ބަލާ މިބުނެވުނު، ކޯޓުން އިސްތިއުނާފު ކުރެއްވި ހައިކޯޓުގެ ބަލާގައިވެސް ދީފައިވާ ކުރެއްވި "އެއްގޮތް ޙާލަތެއްގައި ހުރި މުވައްޒަފުންނާމެދު އެއްގޮތް އަމަލު ކުރުމުގެ ޤަވާޢިދު" ބުނެވިދާނެއެވެ.

މި ޖޭސްޖުގެ އަމިލަގައި، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ އިސްމާޢީލް ރިޝާދު މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ބައެއް އެހެން މުވައްޒަފުންވެސް ފިޔަވަޅު ނަގާފައިވަނީ، ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނީ ރިޢާޔަތްކުރުމުގައި ހިތްވަރުވާ މާސްޓަރސް ޑިގްރީ ކޯހެއް ކަމަށްވުމުން، މިގޮތައް މުވައްޒަފުންގެ އެއް ހަމަހަމަކަން ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ދިނުމުގައި "ހަމަހަމަ" ނުވަތަ "ތަފާތު" ގެ މަފްހޫމް ވަޒީފާގެ ތަނަވަސްކަން ދޭން އެއްގޮތް ކުރަންޖެހޭ ބައި މުވައްޒަފުންނަކަށް ފުރުޞަތު ބަލަހައްޓަން ކަނޑައެޅިފައިވެއެވެ.

ގައްދު އަދި ނަތީޖާ:

4.7 އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ އިސްމާޢީލް ރިޝީދު ކަސްޓަމްސްއަށް ޚިދުމަތްގައިހުރި އަމިއްލަ ހަމަޖުގައި ބޭނުންކުރާ އިޖުރާއަތުތަކާ ގުޅޭ މުޤައްރަރުގައި "އެމްބީއޭ ޑިގްރީ ކޯހަށް އެދި ބިޑްކުރުމަށް ޕޮލިސީއާ ގުޅޭގޮތުން މަސްއޫލިއްޔަތު ކުރުމަށް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ވަޒީފާއަށް އެދޭ ނިޔަލަށް 1 ނޮވެންބަރު 2010 ގައެވެ. ވަޒީފާއަށް ނިކުތުމުގެ ތަރުތީބު ކަނޑައެޅުމުން ދިރާސީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 އެވެ. އެހެން ކަމުން މިމައްސަލައިގައި އުފެދިފައިވާ މުޢާމަލާތް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 އަށެވެ.

4.8 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 އަށް ބެލުމުން، މާލީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނު ހޯދުމަށް ފުރުޞަތުދޭން ގަވާއިދުގެ ބާބު 3 (ތިނެއް) ގައި އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކެއް ބަޔާންކޮށް ދީފައެވެ. އެ ބާބުގެ ދަށުން ޝަކުވާ ފުރުޞަތު ހާމަކުރުމާއި ވަޒީފާއާ ގުޅޭ ފުރުޞަތުދިނުމުގައި ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނު ހޯދުމަށް ވަކިކުރެވޭނެ ގޮތްތަކެއް ބަޔާންކޮށް ދީފައެވެ. ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނު ހޯދުން ނުވަތަ ދެ ގޮތުގައެވެ؛

ފުރުޞަތު ދޭނެ: އެ ވަޒީފާއެއްގެ ޒިންމާތަކާއި ބެހޭގޮތުން ހިފުމަށް ކަމެއް ޢަމަލުކުރަން ކޮންމެ ޢަމަލެއްގެ ގޮތުގައި ކަސް ފުރުޞަތުދީފައިވެއެވެ.

ފުރަތަމަ ޤަޟިއްޔާ: އެ އިދާރާއެއްގެ ޓްރެއިނިންގ ރިކުއަރމަންޓް ހިސާބުން ކޯހެއް އެ އިދާރާއަކުން މުވައްޒަފުންނަށް ކިޔަވައިދިނުމަށް ހުށަހަޅައި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 185 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މުވައްޒަފުން ހޮވައި، އެ ކަނޑައެޅޭ (ކޯސް ފީ) ވަޒީފާއިން އޭނާގެ އަމިއްލަ ޚަރަދުގައި ކޯސް ފުރިހަމަކުރުމެވެ.

ދެވަނަ ޤަޟިއްޔާ: އެ އިދާރާއެއްގެ ޓްރެއިނިންގ ރިކުއަރމަންޓް ހިސާބުން ކޯހެއް އެ އިދާރާއަކުން މުވައްޒަފުންނަށް ކިޔަވައިދިނުމަށް ހުށަހަޅައި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 185 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މުވައްޒަފުން ހޮވައި، އެ ކަނޑައެޅޭ (ކޯސް ފީ) ވަޒީފާއިން ދައުލަތުގެ ނުވަތަ އެ އިދާރާއެއްގެ ޚަރަދުގައި ކޯސް ފުރިހަމަކުރުމެވެ.

މަތީގައި ބަޔާންވެދިޔަ ޤަޟިއްޔާތަކާ ގުޅޭ ކަންތައްތަކުން ދިރާސާކުރުމުގައި އުސޫލުތަކުން އެބަހުރި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 97 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި؛

> "އަމިއްލަ ޚަރަދުން ކޯސް ފުރިހަމަކުރާ މުވައްޒަފުން ތަޢުލީމީދަރަޖައިން މަތި މަޤާމުގެ ކޮލިފިކޭޝަނުގެ ސަނަދު ހަމަވެއްޖެނަމަ، މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ދެވޭނީ އެ ވަޒީފާގެ ހުސް މަޤާމުތަކުން އެ މަޤާމަކަށް އެ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަކުރުން އެ މަޤާމަށް ވާދަކޮށް ހޮވިއްޖެނަމައެވެ."

ފުރަތަމަ އަދި ދެވަނަ ބަޔާންވެދިޔަ ޤަޟިއްޔާތަކާ ގުޅޭ ކަންތައްތަކުން ދިރާސާކުރުމުގައި މައިގަނޑު ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަ ވާންޖެހޭކަން ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 އަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮތެވެ. އެއީ،

1- ކޯހަކީ އެ އިދާރާއެއްގެ ޓްރެއިނިންގ ރިކުއަރމަންޓް ހިސާބުން ކޯހެއް ކަމުގައިވުން؛

2- ކޯސް ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހު އެންމެކުޑަމިނުން ދައުލަތަށް ނުވަތަ އެ އިދާރާއަކަށް ކަނޑައެޅޭ މުއްދަތަކަށް ޚިދުމަތްކުރުމަށް ބޮންޑުކުރުމުން (އެގްރީމަންޓު އެއްބަސްވުމެއް) ވެފައިވުން؛ އަދި

3- ކޯސް ފުރިހަމަކުރުން އެނބުރި އަލުން ގުޅުން ސަބަބުން ފުރިހަމަވާ މުއްދަތު އުސޫލުތަކުގެ ރިޢާޔަތްކުރެވިފައިވޭތޯ. ބަލާއިރު؛

ބުނެވިދާނެ ކަންތައްތަކުގެ ފުރިހަމަކުރަން، ދުވަސް އަދި ޙިސާބަށް މާލީފަރާތުގެ ފަރާތުން ކޯސް ފުރިހަމަކުރުން

އެނބުރި ވަޒީފާގެ ނިޒާމުގެން، އެ މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާގެ ކަނޑައަޅާ ދުވަހުގެ ދަށުން ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް

ޤަވާޢިދު 2010 ގައި މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާގެ ކަނޑައަޅާ މުއްދަތު ގެ ގޮތުން ބަދަލުކުރެވިފައިވާ މާއްދާތަކަށް

ނަޒަރުކުރުމުން އެނގެން އޮތެވެ.

ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަން ސިވިލްސަރވިސް ބިލްޑިންގް އަދިއެހެން ގޮތުން ކުރި ކަމުގެ އަދިއެހެން މަޢުލޫމާތު ފުރިހަމަކުރުން

އެނބުރި އަދިން ވަޒީފާ ގެއްލުނު ފަރާތްތަކެވެ. އެހެން ކަމުން އެފަރާތަށް ވަޒީފާގެ ކަނޑައަޅާ ދުވަހު ދިވެހި ސިވިލް

ސަރވިސް ޤަވާޢިދު 2010 ގެ 97ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިންކަން އެނގެއެވެ.

4.9- ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަން ސިވިލްސަރވިސް ބިލްޑިންގެ ފަރާތުން ޕްރޮބޭޝަންފައިވާ، ވަޒީފާގެ ކަނޑައަޅާ ދުވަހުވާ

ފަރާތްތަކަށް، ޕްރޮބޭޝަން ކޮށްޗެއް ސަރވިސްއަށް ބޭނުންވާނެ އެ މިނިސްޓަރ މަޤާމުގައި ކޯސް ފުރިހަމަކުރުން

ވަޒީފާ ގެއްލުން ފަރާތްތަކަށް އެންގުން އޮތެވެ. އެ ފަރާތްތަކަށް ޕްރޮބޭޝަން ކޮށްޗެއް ސަރވިސްއާ ދުވަސް

ދިޔަރުގެ އެއްބަސްވުން ބަދަލު ލިބިދެވެ. އެއީ ކޯސް ފުރިހަމަކުރުން އެނބުރި އަދިން ވަކި މުއްދަތަކަށް ހުއްދަކޮށް

ކުރުމަށެވެ. ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަން ސިވިލް ފުރިހަމަ ކުރި ކަމަކީ އަދިއެހެން ހުރި ކަމެކެވެ. ކޯސް

ފުރިހަމަކުރުމާއިއެކު އަދިއެހެ މުއްދަތުގައެވެ. ސިވިލްސަރވިސް ބިލްޑި ޕްރޮބޭޝަން ކޮށްޗެއް ސަރވިސްއާ ދުވަސް

ބަދަލުގެ އެއްބަސް ދިރާސާ ނެތެވެ. އެހެންކަމުން ސިވިލްސަރވިސް ބިލްޑިންގެ ސިވިލްސަރވިސް ބިލްޑިންގެ ފަރާތުން ޕްރޮބޭޝަން

ފަރާތްތަކަށް އެއްބަސްވުމެއްގައި ވެސް ފަރާތްތަކާއި ނެތެވެ. މާއްދާއަށް ބަލާއިރު އެއްބަސްވުމެއްގައި ވެސް ފަރާތްތަކުގެ

ދުވަހުގެ ބަދަލު ނުލިބުނުކަން ކަށަވަރެވެ.

މިހާ، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ބައިވެރިވި ފަރާތްތަކަށް އެއްބަސްވުމުގެ ވަޒީފާބަދަލު ޙަޤީޤަތުގައި ނުލިބޭ

ނަންބަރު 141/VTR/2015 މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވާ ބަދަލު ގެންނަން ޖެހޭނެ ކަމަށެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުން ބަޔާންކުރެވުނުގައި ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 141/VTR/2015 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްގެ ވަޒީފާއިން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އެމައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ކަމަކަށް މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް އިއްތިފާގުވެވުނު ހިނދު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 141/VTR/2015 މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން، މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާގުން ބާޠިލުކޮށް އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.